

Seletuskiri kultuuriministri 19. märtsi 2019. a määruse nr 9 „Rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kultuuriministri 19. märtsi 2019. a määruse nr 9 „Rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamise tingimused ja kord“ 25. märtsil 2019. a jõustunud redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.03.2019, 6.

Eelnõu kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Eelnõuga täpsustakse tingimusi, mis varasemalt ei olnud määruse tasandil piisava selgusega sätestatud või mille täpsustamine on õigusselguse huvides oluline, et tagada meetme parem rakendatavus. Lisaks täiendatakse eelnõud õigusliku alusega toetuse tagasinõudmisest loobumiseks, kui toetuse saaja ei saavuta meetme eesmärki ja/või tulemust ning mittesaavutamine on lahutamatult seotud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse leviku piirangutest tuleneva tagajärjega.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi spordi asekanstler Tarvi Pürn (e-post tarvi.pyrn@kul.ee, telefon 628 2206), spordiosakonna nõunik Margus Klaan (e-post margus.klaan@kul.ee, telefon 628 2328 ja õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes tegi eelnõu juriidilise ekspertiisi.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb seitsmest punktist, millega muudetakse kultuuriministri 19. märtsi 2019. a määrust nr 9 „Rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamise tingimused ja kord“.

Eelnõu punktiga 1 täiendatakse määruse § 1 lõike 4 sõnastust. Täiendus on seotud grupierandi määruse muudatusega (EL) 2017/1084. Täienduse mõte seisneb selles, et määrust ei kohaldata üksnes nende taotlejate suhtes, kes on Eesti riigi poolt abi ebaseaduslikult saanud või seda abi väärkasutanud ja ei ole seda taotluse esitamise hetkeks tagasi makstud. Kui mõni teine liikmesriik peaks andma Eesti ettevõtjale abi, mille Euroopa Komisjon või kohus tagasi nõuab, ei saa määruses toodud piirangut kohaldada.

Eelnõu punktiga 2 täiendatakse määruse § 5 lõike 2 punkti 3 sõnastust tehes raskustes olemise absoluutsele keelule erandi. 27. juulil 2020. a jõustus grupierandi määruse muudatus (EL) 2020/972, mille kohaselt saab erandina kohaldada määrust ettevõtjate suhtes, kes ei olnud 31. detsembri 2019. aasta seisuga raskustes, kuid sattusid raskustesse ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 30. juunini 2021.

Eelnõu punktiga 3 tunnistatakse kehtetuks määruse § 7 lõikes 3 toodud nõue, mis sätestab, et taotleja peab esitama taotluse vähemalt kolm kuud enne sündmuse algust. Määruse § 6 lõike 6 punkt 7 näeb taotlejale ette kohustuse esitada koos taotlusega rahvusvahelise

katusorganisatsiooni kinnituskiri sündmuse korraldamise õiguse andmise kohta. Meetme rakendamise käigus on tulnud ette olukordi, kus spordisündmuse korraldamise õigusi kinnitav kinnituskiri on antud rahvusvahelise katusorganisatsiooni poolt lühema perioodi jooksul. Antud olukord paneb taotleja seisu, kus tema taotlus ei vasta kehtestatud nõuetele. Määruse § 9 lõike 2 kohaselt ei saa projekti abikõlblikkuse periood alata varem kui taotluse esitamise kuupäevast või taotluses märgitud hilisemast kuupäevast. Taotleja võib taotluses märkida projekti kõige varasemaks alguskuupäevaks kuupäeva, mil ta taotluse toetuse andjale esitab. Kui taotleja esitab taotluse vahetult enne sündmuse toimumist, peab ta alustama projekti elluviimist enne, kui toetuse andja on teinud taotluse osas otsuse. Sellisel juhul võtab taotleja suure riski. Kui taotlus jäetakse toetuse andja poolt rahuldamata, tuleb taotlejal projekti elluviimisega seotud kulud täies mahus ise hüvitada. Kuna taotleja huvides on riske maandada, ei too sätte kehtetuks tunnistamine eeldatavasti kaasa tagajärke, kus massiliselt hakatakse taotluseid vahetult enne sündmuse toimumist esitama.

Eelnõu punktiga 4 ja 5 parandatakse määruses ilmsed ebatäpsused.

Eelnõu punktiga 6 lisatakse määrusesse õiguslik alus toetuse tagasinõudmisest loobumise kohta COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse leviku tõttu. Õiguslik alus on lahutamatult seotud piirangutest tuleneva tagajärjega, mida toetuse saaja peab suutma tõendada. Sellised piirangud võivad olla kehtestatud nii Eesti riigi, teiste riikide kui ka rahvusvaheliste organisatsioonide poolt. Erisust on võimalik kasutada projektide puhul, mis viiakse ellu osaliselt ehk taotluses märgitud eesmärki või tulemust ei saavutata täielikult, kui ka projektide puhul, mis taotlejast sõltumatutel põhjustel jäävad piirangute tõttu ära, kuid toetuse saaja on teinud projekti ettevalmistamisega seoses kulusid, mida teised kaasfinantseerijad ei kompenseeri. Sündmused, mis võivad taotlejast sõltumatutel põhjustel ära jääda on näiteks rahvusvahelised tiitlivõistlused, mille toimumise või mittetoimumise otsused teeb rahvusvaheline spordialaliit. Rahvusvaheliste tiitlivõistluste puhul ei ole võimalik korraldajal sündmust osaliselt või vähendatud mahus ellu viia.

Eelnõu punkt 7 sätestab eelnõu punktis 6 toodud sätte rakendamise tagasiulatavalt alates 2020. aasta 1. märtsist. Sätte tagasiulatav rakendamine toob kehtiva õiguse normidega võrreldes kaasa isiku õiguste laienemise ja sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vähese tähtsusega abi ja grupierandiga hõlmatud riigiabi puudutavad sätted on Euroopa Liidu vastava regulatsiooniga kooskõlas.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõus kajastatud määruse muudatused on seotud rakendamise käigus esile kerkinud kitsaskohtadega, mida on selgitatud seletuskirja punktis 2. Muudatused parandavad üldiselt õigusselgust. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja eelnõu rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu rakendamisega täiendavaid tulusid ei kaasne, kuid võib kaasneda eelnõu punktis 6 toodud erisuste rakendamisega seotud kulu.

6. Eelnõu jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu koostöölastati Rahandusministeeriumi ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga ning arvamust küsiti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt.